

SİRKÜLER (2021'132)

Konu: 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun; 9/10, 21, 23/8, 31, 40/1, 40/7, 47, 48, 68 Mükerrer 80, 82, 86, 89/15 ve 103'ncü ve Mükerrer 121 inci Maddelerinde Yer Alan Tutarlar ile 01.01.2006 Tarihinden Önce İhraç Edilenlerden 2021 Takvim Yılında Elde Edilen Bazı Menkul Sermaye İratlarının Vergilendirilmesinde Dikkate Alınacak İndirim Oranı Gelir Vergisi Genel Tebliği Seri No: 317 yayımlanmış olup, bu tebliğde; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun; 9/10, 21, 23/8, 31, 40/1, 40/7, 47, 48, 68, mükerrer 80, 82, 86 ve 89/15'nci maddelerinde yer alan 01.01.2022 tarihinden itibaren uygulanacak tutarlar ile 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilenlerden, 2021 takvim yılında elde edilen bazı menkul sermaye iratlarının vergilendirilmesinde dikkate alınacak indirim oranıyla ilgili açıklamalar yer almaktadır.

Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No:317) yayımlanmış olup, bu tebliğde Yeniden Değerleme Oranında Artırılan Hadler Yer Almaktadır;

- 1- 2022 takvim yılında uygulanmak üzere 193 sayılı kanunun,
 - (1.1) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan, internet ve elektronik ortamlar üzerinden yapılan satış hasılatı 320.000,00 TL (2021 yılında 240,000,00 TL) olarak tespit edilmiştir.
 - (1.2) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 21'nci maddesinde yer alan gayrimenkul sermaye iradı istisnasına ilişkin tutar 2022 takvim yılında uygulanmak üzere 9.500,00 TL (2021 yılında; 7.000,00) olarak tespit edilmiştir.

(Ticari, zirai veya mesleki kazançlarını yıllık beyanname ile bildirmek mecburiyetinde olanlar ile gelirleri bunlar tarafından bildirilecek olanlar bu istisnadan yararlanamazlar.)
 - (1.3) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23/8'nci maddesinde yer alan hizmet erbabına işyeri veya işyeri müştemilatı dışında kalan yerlerde yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlere ilişkin istisna tutarı, 2021 takvim yılında uygulanmak üzere 34,00 TL (2021 yılında; 25,00 TL) olarak tespit edilmiştir.
 - (1.4) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23/10'ncü maddesinde yer alan, işverenlerce hizmet erbabının işyerine gidip gelmesi için sağlanan menfaatlere ilişkin istisna tutarı 2022 yılı için 17,00 TL (2021 yılı için 13,00 TL) olarak belirlenmiştir.
 - (1.5) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 31'nci maddesinde yer alan ve 2022 yılında uygulanacak engellilik indirim tutarları, birinci derece sakatlar için 2.000,00 TL (2021 yılında 1.500,00 TL), ikinci derece sakatlar için 1.170,00 TL (2021 yılında 860,00 TL), üçüncü derece sakatlar için 500,00 TL (2021 yılında 380,00 TL) olarak tespit edilmiştir.

(1.6) Gelir Vergisi Kanunun 40 ıncı maddesinin (1) ve (7) bentlerindeki;

(1.6.1) (1) bendinde yer alan kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin 2022 yılında her birine 8.000,00 TL (2021 yılında 6.000,00 TL) Binek aracı alımında, her bir araç için, 2022 yılında indirim konusu (gider yazılacak) yapılabilecek özel tüketim vergisi ve katma değer vergisinin toplam tutar 200.000,00 TL (2021 yılında 150.000,00 TL) olarak belirlenmiştir.

(1.6.2) Binek aracı alımında, her bir araç için, 2021 yılında amortisman olarak indirim konusu yapılabilecek tutar, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç 170.000,00 TL (2020 yılında 160.000,00 TL) vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak alımında amortisman tabi tutulabilecek tutar 320.000,00 TL (2020 yılında 300.000,00 TL) olarak belirlenmiştir.

(1.7) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartları başlıklı 47'nci maddesinin (2) numaralı bendinde yer alan yıllık kira bedeli toplamına ilişkin, 2022 yılında uygulanacak tutar, Büyükşehir Belediye sınırları içinde 16.000,00 TL (2021 yılında 12.000,00 TL) diğer yerlerde 10.000,00 TL (2021 yılında 7.600,00 TL) aşmamak üzere tespit edilmiştir.

(1.8) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartları başlıklı 48'nci maddesinin (1) numaralı bendinde yer alan ve 2022 yılında uygulanacak olan yıllık alım tutarı 2.00.000,00 TL (2021 yılında 150.000,00 TL) yıllık satış tutarı 320.000,00 TL (2021 yılında 240.000,00 TL)'sı aynı maddenin (2) numaralı bendinde yer alan gayrisafi iş hasılatı 100.000,00 TL (2021 yılında 76.000,00 TL) ve aynı maddenin (3) numaralı bendinde yer alan yıllık satış tutarı ile iş hasılatı toplamı 200.000,00 TL (2021 yılında 150.000,00 TL)' ısını aşmamak üzere tespit edilmiştir.

(1.9.1) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Serbest Meslek Kazançlarında mesleki giderler, 68 inci maddesinin birinci fıkrasının 4 üncü bendinde yer alan, amortisman olarak indirim konusu yapılabilecek tutar; özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç 230.000,00 TL, (2021 yılında 170.000,00 TL) vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya ikinci el olarak iktisap edildiği hallerde, 430.000,00 TL'lik (2021 yılında 320.000.00 TL) tutar üzerinden amortisman ayrılarak gider yazılabileceği belirlenmiştir.

(1.9.2) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Serbest Meslek Kazançlarında mesleki giderler, 68 inci maddesinin birinci fıkrasının 5 inci bendinde 1) bendinde yer alan kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin 2022 yılında her birine 8.000,00 TL (2021 yılında 6.000,00 TL) Binek aracı alımında, her bir araç için, 2022 yılında indirim konusu (gider yazılacak) yapılabilecek özel tüketim vergisi ve katma değer vergisinin toplam tutar 200.000,00 TL, (2021 yılında 150.000,00 TL) olarak belirlenmiştir.

(1.9) 193 sayılı gelir Vergisi Kanununun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan değer artış kazancı istisna tutarı 2022 yılı için 25.000,00 TL (2021 yılı için 19.000,00 TL) olarak belirlenmiştir.

(1.10) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 82'nci maddesinde yer alan arızı kazançlara ilişkin istisna tutarı, 2022 takvim yılında uygulanmak üzere 58.000,00 TL (2021 yılında 43.000,00 TL) olarak tespit edilmiştir.

(Gelir Vergisi Kanununun Arızı Kazançlar başlıklı 82'nci maddesindeki vergiye tabi kazanç ve iratlar; Arızı olarak ticari muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere tavassuttan elde edilen kazançlar;

Ticari veya zirai bir işletmenin faaliyeti ile serbest meslek faaliyetinin durdurulması veya terk edilmesi, henüz başlamamış olan böyle bir faaliyete hiç girişilmemesi, ihale artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen hasılat; Gayrimenkullerin tahliyesi veya kiracılık hakkının devri karşılığında alınan tazminatlar ile peştamallıklar (kiracıya ait tesisat ve malların tahliye ve devri sırasında kiralayan veya yeni kiracıya devrinden doğan kazançlar; arızı olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hasılat; gerçek usulde vergiye tabi mükelleflerin terk ettikleri işleri ile ilgili olarak sonradan elde ettikleri kazançlar; (zarar yazılan değersiz alacaklarla, karşılık ayrılan şüpheli alacakların tahsil edilmesi) Dar mükellefiyete tabi olanların 45'nci maddede yazılı işleri arızı olarak yapmalarından elde ettikleri kazançlar yukarıdakilerden (henüz başlamamış olan ticari, zirai veya mesleki bir faaliyete hiç girişilmemesi ile ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) (2013 ve 2014 yıllarında toplamının 21.000,00 TL'lik, 2015 yılında 23.000,00 TL, 2016 yılında 24.000,00 TL, 2017 yılında 24.000,00 TL, 2018 yılında 27.000,00 TL, 2019 yılında 33.000,00 TL ve 2020 yılında 40.000,00 TL ve 2021 yılında 43.000,00 TL 'lik kısmı gelir vergisinden müstesnadır.)

(1.11) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu 86'ncı maddesinde yer alan tevkifata ve istisna uygulamasına konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarına ilişkin beyanname verme sınırı 2022 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere 3.800,00 TL (2021 yılında 2.800,00 TL) olarak tespit edilmiştir.

(1.12) Gelir Vergisine Tabi Gelirlerin Vergilendirilmesinde Esas Alınan Tarife:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103'ncü maddesinde yer alan Gelir Vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan tarife 2022 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınmak üzere aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

Ücret haricindeki diğer gelirlere uygulanacak vergi oranları;

32.000,00 TL'ye kadar	%15
70.000,00 TL'nin 32.000,00 TL'si için 4.800,00 TL, fazlası	%20
250.000,00 TL'nin 70.000,00 TL'si için 12.400,00 TL, fazlası	%27
880.000,00 TL'nin, 170.000,00 TL'si için 39.400,00 TL, fazlası	%35
880.000,00 TL'inin fazlasının, 880.000,00 TL için 287.900,00 TL fazlası	%40

Ücret gelirlerine uygulanacak vergi oranları;

32.000,00 TL'ye kadar	%15
70.000,00 TL'nin 32.000,00 TL'si için 4.800,00 TL fazlası	%20
250.000,00 TL'nin 70.000,00 TL'si için 12.400,00 TL fazlası	%27
880.000,00 TL'nin 250.000,00 TL'si için 61.000,00 TL, fazlası	%35
880.000,00 TL fazlasının 880.000,00 TL için 281.500,00 TL fazlası	%40

Oranlarında gelir vergisi uygulanacaktır.

- 1.15) Gelir Vergisi Kanunun Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi başlıklı mükerrer madde 121 hükmüne göre, Ticari, zirai veya mesleki kazançları nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükelleflerinden, indirimin uygulanacağı yıl ile geçmiş iki yıla ait, vergi beyanlarını kanuni süreleri içinde yapanlar ile tarh edilen vergileri kanuni süreleri içinde ödeyen bahse konu mükelleflerin ilgili yılda beyanname üzerinde hesaplanan verginin %5'i oranında vergi indirimi uygulamaları söz konusu olup, 01.01 2022 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere tavan vergi indirim tutarı 2.000.000,00 TL (2021 yılında 1.500.000,00 TL) olarak belirlenmiştir.

2- Kâr Hadleri Emsallerine Göre Düşük Olarak Tespit Edilmiş Bulunan Emtia İçin Özel Hadler

Milli piyango bileti, akaryakıt, şeker ve bunlar gibi kâr hadleri emsallerine göre düşük olarak tespit edilmiş bulunan emtia için özel hadler belirleme yetkisi Gelir Vergisi Kanununun 48'nci maddesi ile Maliye Bakanlığına verilmiştir. Bu yetki kullanılarak 2020 yılı için 310 Seri No'lu Gelir Vergisi Tebliği ile belirlenen tutarlar yeniden artırılmıştır.

Buna göre, anılan maddelerin ticaretini yapanların, 2021 takvim yılında da basit usulden yararlanabilmeleri için; alış, satış veya hasılatlarının 31/12/2021 tarihi itibarıyla aşağıda belirtilen hadleri aşmaması gerekmektedir.

Emtianın Cinsi	Büyükşehir Belediye Sınırları Dışında Kalan Yerlerde		Büyükşehir Belediye Sınırları İçinde Kalan Yerlerde	
	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)
Değerli Kağıt	340.000	380.000	420.000	490.000
Şeker –Çay	250.000	340.000	320.000	400.000
Milli Piy. Bileti, Hemen Kazan, Süper Toto vb.	250.000	340.000	320.000	400.000
İçki (Bira ve Şarap Hariç) -İspirto–Sigara Tütün	250.000	340.000	320.000	400.000
Akaryakıt (LPG hariç)	380.000	400.000	490.000	570.000

Belirtilen bu malların alım satımı ile uğraşanlar hakkında, basit usulün özel şartları bakımından yukarıdaki hadler dikkate alınmak suretiyle, 136 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde ki hesaplamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

3- Basit Usule Tabi Mükelleflerde Gün Sonunda Toplu Belge Düzenleme Uygulaması

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerle ilgili 215 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile getirilen, belge vermedikleri günlük hasılatları için gün sonunda tek bir fatura düzenlemesine ilişkin uygulamanın, 31/12/2022 tarihine kadar devam etmesi Vergi Usul Kanununun mükerrer 257'nci maddenin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden uygun görülmüştür.

4- 2021 Takvim Yılında Elde Edilen Menkul Sermaye İratlarının Beyanında Dikkate Alınacak İndirim Oranı:

Gelir Vergisi Kanununun 76'ncı maddesi hükmüne göre, aynı kanunun 75'nci maddesinin ikinci fıkrasının 5, 6, 7, 12 ve 14 numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye iratlarına (döviz cinsinden açılan hesaplara, ödenen faiz ve kar payları, dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilenler hariç)

2021 yılında, (536,20/%16,64) oranlamasında bulunan oran %2,17 olup, birden büyük çıktığından dolayı bahse konu olan, 2021 yılında elde edilen menkul sermaye iratlarından, 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan ve G.V.K.'nın 75'nci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve hazine bonosu ile toplu konut idaresi ve özelleştirme idaresince çıkarılan menkul kıymetlerden 2021 yılında elde edilen gelirlerle, indirim oranının birden büyük olması nedeniyle beyan edilmeyeceklerdir.

4.1- İndirim Oranının 2021 Yılında Birden Büyük Çıkması Nedeniyle Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunun Geçici 67'nci maddesinde, menkul kıymet ve diğer sermaye araçlarının elden çıkarılması ve elde tutulması sürecinde, elde edilen gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine yönelik düzenlemelere göre 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilmiş bulunan Gelir Vergisi Kanununun 75'nci maddesinin 5 numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve hazine bonosu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerin G.V.K. Geçici 67'nci maddesinden önceki hükümlere (31.12.2005 tarihi itibarıyla geçerli olan hükümlere) göre vergilendirilmesi gerekmektedir. G.V.K. Geçici 67'nci maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca, aynı kanunun 75'nci maddesinin (7) **Banka Mevduat Faizleri, (12) faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kar payları ile kar ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kar payları ve özel finans kurumlarınca kar ve zarara katılma hesapları karşılığında ödenen kar payları ve (14) Her nevi tahvil ve Hazine Bonosu ile (5)'nci bendinde belirtilen menkul kıymetlerin, geri alım ve satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkartılması karşılığında (repo) elde edilen gelirlerden 01.01.2006 tarihinden itibaren ödemeyi yapanlarca, belirlenen oranlarda vergi tevkifat yapılarak vergilendirildiğinden, bu gelirlerin beyanı ve bu gelirlere indirim uygulanması söz konusu değildir.**

Döviz, altına veya başka değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen menkul sermaye iratlarının beyanında indirim oranı uygulanmayacaktır.

Ticari işletmelere dahil olan bu kazançlara her hangi bir indirim oranının uygulanması söz konusu değildir.

Gelir Vergisi Kanunun 75'nci maddesinin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratları, GVK'nun 67'nci maddesi kapsamında 01.01.2016 tarihinden itibaren nihai olarak tevkif yoluyla vergilendirilmekte olup bu gelirlerin beyanı ve bu gelirlere indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.

Bu tebliğ 01.01.2022 tarihinde yürürlüğe girmektedir.

(Resmi Gazete; 21.12.2021 tarih ve 31696 sayılı)

Söz konusu tebliğe aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/12/20211221-16.htm>

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.